

ÁBENDING FRÁ RÍKISENDURSKOÐUN

SKULDBINDANDI REKSTRAR- OG ÞJÓNUSTUSAMNINGAR RÍKISINS

JÚNÍ 2011

Samkvæmt *Frumvarpi til fjárlaga 2011* greiðir íslenska ríkið það ár alls 39,6 ma.kr. til ýmissa verkefna sem samtök, einkaaðilar eða sveitarfélög sinna samkvæmt skuldbindandi rekstrar- eða þjónustusamningum við ríkið. Fyrirsjáanlegt er að árlegar greiðslur ríkisins verði svipaðar næstu þrjú ár. Samtals nema skuldbindingar þess því um 158,4 ma.kr. á tímabilinu 2011–14. Alls eru skuldbindandi samningar ríkisins 116 og skiptast þeir eftir eðli sínu í þrjá flokka sem merktir eru A, B og C í frumvarpi til fjárlaga.

Samningar í flokki A falla undir 30. gr. fjárreiðulaga nr. 88/1997 og standa bæði fag- og fjármálaráðherra að þeim. Þessir samningar varða viðfangsefni eða þjónustu sem ríkinu ber lögum samkvæmt að veita og standa undir kostnaði af eða eru liður í því að ríkisaðili geti rækt lögbundið hlutverk sitt. Flestir þeirra lúta að skóla- og heilbrigðismálum. Alls eru 42 samningar í þessum flokki árið 2011, þ.e. 36,2% allra samninga, og nema greiðslur vegna þeirra 19,1 ma.kr., þ.e. 48,3% heildarfjárhæðar allra samninga.

Samningar í flokki B og C varða verkefni sem ríkinu er ekki skylt að sinna. Lítil munur er á þeim, utan hvað fjármálaráðuneyti kemur að hinum fyrrnefndu. Þeir eru alls 11 árið 2011, þ.e. 9,5% allra samninga, og nema greiðslur vegna þeirra 12,7 ma.kr., þ.e. 32% heildarskuldbindinga. Í þessum flokki vega langþýngst þrír búvörusamningar sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis (alls 10,6 ma.kr.).

Yfirleitt stendur fagráðuneyti eitt að samningum í flokki C. Alls eru þeir 63 árið 2011, þ.e. 54,3% allra samninga, og nema greiðslur vegna þeirra 7,8 ma.kr., þ.e. 19,7% heildarskuldbindinga. Flestir samninganna eru á sviði mennta- og menningarmála (29 alls) og er samningur við Ríkisútvarpið ohf. langstærstur þeirra (tæpir 3 ma.kr.).

Í skuldbindandi rekstrar- og þjónustusamningum ríkisins er oftast kveðið á um heimild Ríkisendurskoðunar til að endurskoða þá. Mjög misjafnt er hins vegar hvort samningar og ársreikningar sem tengjast þeim berast stofnuninni.

Útrunnir samningar

Athygli vekur að 33 þeirra 116 samninga sem greitt er samkvæmt á árinu 2011 eru útrunnir, þ.e. rúm 28% allra þeirra. Enn er þó starfað samkvæmt þeim. Flestir runnu samning-

arnir út árið 2010 en allmörg dæmi eru um samninga sem giltu til 2005–09 og einn sem gildi fram á mitt ár 2001. Eitt ráðuneyti sker sig úr vegna fjölda útrunninna samninga: Mennta- og menningarmálaráðuneyti þar sem 26 samningar af 44 eru útrunnir. Þá eru 5 af 27 samningum velferðarráðuneytis útrunnir.

Ríkisendurskoðun er kunnugt um að mennta- og menningarmálaráðuneyti vinnur að því að endurskoða það form sem það notar vegna rekstrar- og þjónustusamninga og ráðgerir það að endurnýja alla samninga sína að því loknu. Þá stefnir ráðuneytið að því að koma á skráningar- og vöktunarkerfi fyrir samninga sína.

Útrunnir rekstrar- og þjónustusamningar

	SAMNINGAR	ÚTRUNNIR	%
FORSÆTISRÁÐUNEYTI	1	0	0,0
MENNTA- OG MENNINGARMÁLAR.	44	26	59,1
UTANRÍKISRÁÐUNEYTI	12	1	8,3
SJÁVARÚTV.- OG LANDBÚNAÐAR.	4	0	0,0
VELFERÐARRÁÐUNEYTI	27	5	18,5
FJÁRMÁLARÁÐUNEYTI	4	0	0,0
INNANRÍKISRÁÐUNEYTI	16	1	6,3
IÐNAÐARRÁÐUNEYTI	6	0	0,0
EFNAHAGS- OG VIÐSKIPTAR.	0	0	0,0
UMHVERFISRÁÐUNEYTI	2	0	0,0
SAMTALS	116	33	28,4

Samkvæmt *Frumvarpi til fjárlaga 2011* nema skuldbindingar ríkisins vegna útrunninna rekstrar- og þjónustusamninga alls um 33 ma.kr. á tímabilinu 2011–14, þ.e. 20,8% heildarskuldbindinga ríkisins vegna slíkra samninga.

- **RÍKISENDURSKOÐUN TELUR ÓVIÐUNANDI AÐ UNNIÐ SÉ ÁRUM SAMAN SAMKVÆMT ÚTRUNNUM REKSTRAR- OG ÞJÓNUSTUSAMNINGUM. MIKILVÆGT ER AÐ ÞEIR VERÐI ENDURNÝJADIR SEM FYRST.**
- **JAFNFRAMT ÞVÍ SEM SAMNINGAR ERU ENDURNÝJADIR ÞARF AÐ GERA UPP ÞJÓNUSTU- OG FJÁRHAGSSKULDBINDINGAR ELDRI SAMNINGA.**
- **MIKILVÆGT ER AÐ RÁÐUNEYTIN TRYGGI AÐ RÍKISENDURSKOÐUN BERIST ÁVALLT AFRIT SAMNINGA OG ÁRSREIKNINGA SEM TENGJAST ÞEIM.**